

L'Instant abans del 36 - Carles Sentís

Benito Mussolini només rebia els periodistes estrangers un dia a l'any, al Palau de Venècia. En el grup de l'any 1935 n'hi ha un del diari barceloní *L'Instant*, Carles Sentís, que, en comptes d'oferir un resum de les paraules del *Duce*, en fa un retrat personal i n'incorpora una citació il·lustrativa. És "l'estil Sentís": una crònica d'ambient que no escamoteja la interpretació, equidistant de la fredor de l'agència de notícies i el vedetisme del plomífer amb ínfules literàries.

El més sorprenent és que Carles Sentís tenia llavors vint-i-pocs anys. El 1932 s'havia donat a conèixer amb la sèrie *Viatge en Transmiserià*, publicada a *Mirador*. Abans de la guerra, el jove periodista escriuria cròniques des de Barcelona, Roma, Nàpols i París. Sentís és un reporter d'infiltració: no es deixa impressionar per les desfilades feixistes a Roma ni per les manifestacions obreres de París, però tampoc per una excursió de monàrquics en ferrocarril ni per una berenada popular a Montjuïc. Mostra la mateixa recança davant qualsevol exaltació. En un combat de *catch*, el que li interessa més és el públic. En pren nota amb gest de zoòleg, de vegades amb un somriure sota el nas.

Potser perquè desconfia de les grans declaracions, Sentís té una tirada al periodisme anecdòtic: entrevista el boxador literat o l'arqueòleg empordanès que va explicar el "problema català" a Lawrence d'Aràbia, es pregunta per les joies de la baronessa von Thyssen extraviades a Albons, fa parlar un "erudit en madrilenyisme" o un abissini de la Rambla. Tot i la varietat de temes que aborda, ofereix visions que el pas dels anys ha confirmat. La seva lucidesa frega la profecia quan denuncia l'americanització de Londres, la feblesa de la Línia Maginot o l'altivesa de la CEDA. Com Gaziel i Xammar –tant criticats aleshores i en anys posteriors-, gairebé sempre l'encerta. El seu ús dels detalls, que és magistral, esdevé devastador quan el combina amb la comparació. En un míting del Partit Comunista Francès, per exemple, observa com qui no vol la cosa que les noies porten boines vermelles "igual com si fossin del Requetè". Heus aquí la lucidesa de la vella Europa –abans que baixés el teló.